

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

ХАМТЫН ХАБА ЕХЭ

Бүгэдэ арадай сонин

1921 оной декабриин 21-һээ гарана

1998
августын
15

Зунай һуул шарагшан хонин нарын 23 гарагай 7 СУББОТО № 149 (19990) Газетын сэн хэсэртэ

ХАМТЫН ХАБА ЕХЭ

Мүнөө сагай хэды хүндэ байбашье, республика доторнай хургуулинууд нээгдэжэл байна. Жэшээлбэл, манай хуужын хургуулин нээгдэхээр жэл болохонь. Энэ жэл соо ехэ ажал хэгдэ. Эхин хургуули байһан аад, нёдондо жэл хургуулимнай гүйсэд бэшэ дунда хургуули болоһон юм.

хургуулидамнай 17 багшанар 128 хурагшадые хургана. хургуулидамнай директор Ольга Жамсарановна Запанова хэлэһэн үгэдөө хүрэдэг, эхилһэн ажалаа бүтээдэг, урагшаа

хуралсалай шэнэ зүйлнүүд заагдадаг юм.

хургуулидамнай спортын байшан, номой сан, столово ажалладаг. Дүрбэн тэгшэ, хорилго хайтай эдир спортсменүүдые бэлдэхэ ханаатайбди. Эндэмнай барилдаанай секци хүдэлдэг. Тэндэ хурагшад ехэ дуратайгаар ябадаг юм.

Библиотекин хүдэлмэрилэгшэ Долгор Ешеевна Гончикова эдир уншагшадта хайнаар хандадаг, тэдэнэйнгээ элдэб ном, материал бэдэрхэдэнь, туһалхаяа оролдодог.

Хүмүүжүүлгын талыс даагша Ольга Гонгоровна Цыденова мүнөө үеын баальна хатарай болон драматическа кружогуудые хүтэлбэрилдэг. Уран хайханда дуратай хурагшаднай республикин болон аймагай элдэб конкурснуудта эдэбхитэйгээр хабаадажа, дээдэ сэгнэлтэдэ хүртэһэн байха.

Буряад ёһо заншалай хэргээгдэжэ байһан үедэ манай хургуулида энэнтэй холбоотой элдэб хэмжээ ябуулганууд болон конкурснууд үнгэргэгдэжэл байдаг.

хургуулидамнай Ивалгын совхоз, Эрдэм хуралсалай болон хүдөө ажахын министерствэнүүд туһалдаг. Хуралсалай ерхэ жэлһээ баригдажа байһан нүгөө шэнэ байшанаа дүүргэбэл, дунда хургуули нээхэ түсэбтэйбди. Нёдондо жэл болотор, үхибүүднай үбэлэй шэрүүн хүйтэн сагта Доодо-Ивалга, Исток хуруинуудта ябагаар ошожо хурадаг байһан юм. Харин мүнөө ажаһуудга газаргаа хургуулида хураха аргатай болоходоо, түрэлхид болон өөһдөө үхибүүдысэ ехэ баяртайнууд.

Саашадаа өөрын хамбарин ажаһууда ургаса ургуулха, фермэ бариха, үхибүүдэй амарха зунай лагерь бариха түсэбтэйбди. Энэмнай мүнгэнэй хүсэдөөр номологдоо хаа, заатагүй бүтэхэ.

Мүнөө сагай эрилтээр хургуулидамнай компьютернууд

хэрэгтэй, бага сага номуудаар дуталданабди.

Манай хургуулида ололхидоо залуу багшанар ажалладаг. Тэдэмнай булта ажалдаа оролдосотойнууд юм. Тэдэндээ өөрын гэр бариха газар таһалжа үгэнэбди.

хургуулиа хүгжөөхын талаар хэдэн зорилго табиныхайбди. Гэбшье багшанарай коллектив амяараа эдэ зорилгонуудаа бэелүүлжэ шадахагүй. Зунай ханада хургуулиа заһабарилга хэхэдэмнай, үхибүүдэй түрэлхид туһалдаг. хургуулин байдал хайжаруулха хэрэгтэмнай аргагүй ехэ туһа үзүүдэг түрэлхидтэ коллективэй зүгһөө баяр хүргэнэб. Мүн Ивалгын совхозой хүтэлбэридэ баярай үгэнүүдые хэлэхэ хэрэгтэй. «Хамтын хаба ехэ, олоной олзо ехэ» гэжэ ардайнай тон зүб хэлэһэн байха.

Мүнгэ, салингаа сагтаа абадаггүйше хаа, үхибүүдые эрдэм номдо хургаха хүсэлтэйбди. Орёо байдалда сэдхэлээрээ хөморонгүй, урагшаа дэбшажал, ажалдаа эрмэлзэжэл байхабди.

Светлана ЛОГИНОВА, хуужын гүйсэд бэшэ дунда хургуулин хуралсалай талыс даагша, Россин Федерациин гэгээрэлэй отличник.

350 ЖЭЛЭЙ ОЙ

Баргажан тосхоной байгуулагдаһаар 350 жэлэй ойдо зорюулагдаһан найр наадан августын 15-16-най үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэхэнь. Энэ тосхон Байгал шадарай хуурин тосхонуудай дундаһаа эгээл урид-1648 ондо бии болгогдоһон байгаа. Тэрэ гэрэнһээ хойшо Баргажан тосхон өөрын түүхэ, домогоор баян боложо эхилһэн юм. Ородой түрүүшын аялшалагша тус тосхоние байгуулан гэжэ мэдэнэбди.

Буряад ороной соёл суртал, түүхэдэ шэнэ хуудаһа нээһэн Баргажан тосхон тэрэ саһаа хойшо Россин гүрэнэй олон тоото хүн зоной дунда мэдээжэ боложо эхилһэн байгаа.

Хэн эндэ ержэ, Баргажан тосхоной хуури табинан байгааг гэрэн асуудал бидэнэрые һонирхуула.

Сибириин засагай ударидагшад Байгал шадарай хизаарай баялгыс ашаглаха зорилготойгоор Дээдэ-Ангар шадарһаа онгосоор Байгал далай, удаань Баргажан голоортамаран ерэнэн гэхэ. Тиин Баргажанай-Адагһаа 50 модоной зай гатаалан боир Галкинай Иван гэжэ нэрэтэй хубүүнэй дахуулжа ерэнэн булэг Баргажан острог 1648 ондо барижа захалһан юм. Эдэнэр нэн түрүүлэн өөһэдэньгөө байха томо гэр модоор бариһан, һүүлдэнь хоёр дэбхар амбаар болон бусад олон гэр байрануудые бодхоһон байгаа. Хоёр амбаар соогоо тэндэхи буряадууд эвенкүүдһээ суглуулһан ан арьяатанай арһа, мяха, алта хадагадаг, наймаалдаг байһан. Эдэ барилгануудай захаар тээрмэ, эд бараа наймаалха байһан, хүн зоной

байрлаха хэдэн гэрнүүд, хүмэ болон бусад барилганууд түргэн саг соо баригдаһан түүхэтэй. Богоһоор хэлэхэдэ, Баргажан тосхоной мүнцэлһэн түрүүшын барилганууд иимэл даа.

Тэрэнһээ уламжалан, Баргажан тосхон руу хаанта засагай үедэ гэмнэгдэһэн Россин олон тоото хүн зон хольн энэ тосхон руу сүлэгдэжэ ерэдэг байһан гэжэ мэдэнэбди.

Баргажан тосхоной байгуулагдаһаар 350 жэлэй ойдо зорюулагдаһан һайндэрэй найрта Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо В.К.Агалов, Буряад Республикын Ардай Хуралай Түрүүлэгшын орлогшо В.В.Измайлов гэгшэд хабаадалсаһаа олоно. Эдэнһээ гадна уригдаһан Хурамхаанай, Баунтын, Прибайкалин, Түнхэнэй, Захааминай аймагуудай түлөөлэгшэдэй делегацинууд һайндэртэ эрлэхэй.

НУУЖА ЗАХАЛХАДАА БОЛОХО

Ехээр нэмэжэ байһан Сэлэнгэ мүрэн үнгэрөөд байһан сүүдхын туршада (Улаан-Үдэ шадар) 277 сантиметрэй тэмдэгтэ хүрбэ. Энэнь сүүдхэдээ 11 сантиметрээр нэмэһэн болон. Тиихэдэ Үдэ гол 271 сантиметртэ хүрэнэн байна. Хэдэн үдэрэй урда тээ Хяагтын-Адагта хуужа захалһан Сэлэнгэ мүрэн хоногой туршада дахинаа 2 сантиметрээр нэмэһэн байха юм. Мүнөө эндэ Сэлэнгэ мүрэн 411 сантиметрэй тэмдэгтэ хүрбэ. Саашадаа Сэлэнгэ мүрэн хоёр үдэрэй туршада 5-7 сантиметрээр нэмэхээр хүлээгдэнэ. Энээнэй удаа уһа голнууд хуужа захалхаар багсаагдана.

Бадма ЦЫРЕМПИЛОВ.

ханаатай, бултанайнгаа түлөө оролдодог хүн юм. Коллективнай ехэ эбтэйгээр суг ажаллана. 14 нүхэднай дээдэ мэргэжэлтэй багшанар гээд тоологдодог. Коллективэй болон түрэлхидэй дунда хүндэтэй англи хэлэнэй багша Валентина Дугаровна Жамсаранова, тоо бодолгын багша Елена Тамажаповна Буянтуева, хүгжэм заадаг Ольга Гонгоровна Цыденова болон бусад хүмүүжүүлэгшын бэлгитэй, ажалдаа оролдосотой, үхибүүдтэ эрдэм хургаал хайнаар заадаг юм.

Буряад хэлэнэй багшанарай дуталдаһан дээрһээ манай хургуулида буряад хэлэн эхинһээ заагдадаггүй байһан юм. Эхилхээс байһан хуралсалай жэлдэ заал хаа буряад хэлэ шудалха болохобди, БГУ-гай буряад хэлэ бэшэгтэй факультет дүүргэһэн залуу мэргэжэлтэд ержэ хүдэлхэнь. Энээнһээ гадна экологи, этнопедагогико, экономика болон бусад

БҮХЭРОССИН БУРУУШААЛГАДА БЭЛДЭНЭ

Республикын профсоюзнуудай ханалаа нэгдэлгын зүбшлэлгын комитедэй зүблөөн хаяхан үнгэргэгдэжэ, «1998 оной октябрь нара соо үнгэргэгдэхэ бүхэроссин буһалгаануудта бэлдэлгэ тухай» асуудал зүбшлэгдэбэ. Улаан-Үдэ хотын эмхи зургаануудай болон предпритиинуудай профкомуудай, халбаринуудай профсоюзнуудай түрүүлэгшэнэр энэ зүблөөндэ хабаадаба.

Ороной социально-экономическа байдал үдэр хоногой ходорон үнгэрхэ бүри улам муудаһаар гээд зүблөөндэ хабаадагшад онсолон тэмдэглэбэ. Салин хүлэһэнэй, пенсинуудэй, мүн үхибүүдэй тэдэмжэнүүдэй сагтаа үгтэдэггүй ушарһаа зоной ажаһуудал улам дорой байдалда ороно.

Энэл ушарһаа байгша оной октябрь нара соо үнгэргэгдэхэс байһан хэмжээ ябуулгануудта бэлдэхэлэй хүдэлмэри халбари бүхэнэй профсоюзнуудай комитедүүд ябуулха хэрэгтэй гээд заагдаба. Профсоюзнуудай эмхинүүд Буряад Республикада үнгэргэгдэхэ буруушаалгын бүхэроссин хэмжээ ябуулгануудта бэлдэхэ түсэб Профсоюзнуудай Соведэй хуули ёһо сахилгын таһагтай хоёр долоон хоногой туршада зүбшэн табиха гээд заагдаба.

Тус асуудалые республикын профсоюзнуудай соведэй президнумэй зүблөөс байгша оной августын 20-до зарлажа, энэ асуудалые шэнжэлээд, тодорхой ябуулгануудые хараалха гэрэн шиндхэбэри баталан абаба.

Далай ХУБИТУЕВ.

ТОЛМИ

Хүлгөөтэй харгын үшөөл ута гү?

Публицистикэ

Республика соо олон үхибүүтэй гэр бүлн тоожөл үнгэрхэ бүри доошолно. Хэрбээ 1994 ондо 12200 бүлэ олон үхибүүтэй гээд бүридхэлдэ абтаан наа, 1996 ондо - 9453 бүлэ, 1997 ондо - 7608 бүлэ болон. Мүнөө үедэ иимэ бүлэнүүдтэ 34.123 үхибүүн хүмүүжүүлэгдэнэ. Үнэр бүлэнүүдэй эхэ, эсэгэнүүд ажалтайшые наа, нара жэлээр салин хүлгээе абажа шададаггүй дээрээ туюур байдалда оронхой. Үхибүүтэй бүхы бүлн 40 процентны, 3 үхибүүтэй бүлн 52,9 процентны, 4 үхибүүтэй - 80,8 процентны, харин 6 үхибүүтэй бүлн 83,3 процентны ядуу байдалда ажалууна.

1992 ондо абтаан «хуралсал тухай» Буряад Республикын, Россин Федерациин хуулинууд олон хүүгэдтэй бүлэнүүдтэ үхибүүдээр эрдэм номдо хургаха ямаршые найдал түрүүлээр бэшэ байшаба. Эдэ хуулинууд зөөри зөөшэтэй, мүнгэ элбэгтэй зоной талые харахан болон.

Федеральна бюджетдээ эрдэм хуралсалда мүнгэ

момололгые хараа байса доошолууланнаа, түлөөхэтэ хуралсалда орохо хэрэг гаранхай. Республикын дээдэ хургуулинуудта үнэр бүлн үхибүүдэй тоо хараа байса доошонхой. Эндэ жэшээ болгон, хотын дээдэ хургуулинуудтахи байдалые харууяа:

Буряадай гүрэнэй университетэй 4950 оюутанай оройдоол 233-ниинь олон үхибүүтэй бүлн гэхэ гү, али энэнь оройдоол 4,7 процент болон.

Буряадай хүдөө ажыхын академиин 2716 оюутанай 592-ын гэхэ гү, али 21,8 процент.

Зүүн Сибириин гүрэнэй соёллой болон искусствын академиин 1664 оюутанай 133-ниинь гэхэ гү, али энэнь 8 процент болон.

Зүүн Сибириин технологическа университетэй 4336 оюутанай оройдоол 89-ниинь үнэр бүлн гэхэ гү, али оройдоол 2,0 процент болон.

Улаан-Үдэ хотын дээдэ 4 хургуулин 13666 оюутанай 1043 хүбүүн, басаган үнэр бүлн гэхэ гү, али энэнь арай шамай 7,7 процентдэ хүрэнэ.

ҺҮҮЛЭЙ 7-8 жэлэй туршада орон соо ямаршы бодолгүйгөөр бэсүүллэгдэжэ байхан хубилаатанууд юрын зондо ямар нүдөөтэй байгаа гэлэн асуудал зоной сэдхэл мүнөө ехээр зободог болонхой.

Буряад Республикын Хүн зониин социальна талаар хамгаалгын ба ажалай министрэй орлогшо Л.К.Санхядовагай дээрэ хэлэгдэһэн баримтануудта үндэһэн, өөрынгөө ажалалта бэшэ хүсэлмниимэ.

энэ-тэрэ хэрэгсэлнүүдэй сэнгүүд тухай тоосолдо тоосолдоһоор хамагаа алдажа, иимэ байдалда эрээд байна бшуубди даа. «Урагшагүй зондо уймаг ноён», - гээд манай угсаата арад тон зүблэ хэлэдэг байһан. Энэ сэлэн ханамжые зүрхэ сэдхэлдээ мэдэрхэ хүтэлбэрлэгшэ манай республика соошые олдоогүйн эхэл харамтай юм.

Захагүй гэхээр таряалан дээрэ арбай таряа эрхиддэг, тала дайдаар дүүрэн шахуу табан хүрэг адууна малтай колхоз, совхозууд дээдын ноёдой баалаалтаар халгаагдажа, зөөри зөөшэн тэрэ үедэхи «тэбшын» дэргэдэ байгшадта хүртэһэн бээй. Хамтын ажалай байгуулагдахааа эхилдэ, Эсэгэ оронгоо хамгаалгын Агууехэ дайнай аймагтар хүшэр үенүүдтэше үйлдбэрлэгшэ хүжөөһөн үбгэд, хүгшэдтэ энэ тараалай болоходо, зарим нотагуудайн хүтэлбэрлэгшэд тэдэнэй онсо габьяа тэмдэглэн, абар-табар хони нарбайгаад лэ халашоо һэмнай даа. Харин хубигүй эгдэнг шүүн, бүрэлдэһэн өрхонүүдэ лэ хүртэһэн байдаг. Хамтын баялгые хуулита ёһоор тарааха, энэ хэрэгтэ хэн хэнэй ямар хубитые оруулгые тодоруула хүтэлбэрлэгшэд ажыхынуудта, аймагуудта, мүн республика соошые олдохогүй байшоо юм.

Арба гаран жэлэй урда засагай ямаршы зургаануудта «Үхибүүд - манай ерээдүй» гэгдэдэг, энэ талааршые яһаа хүдэлмэри ябуулагдадаг гэшээ һэн. Агууехэ арадуудай ямаршы хашалан зоболонгуудые ядамаггүй дабажа, уг удамаа урагшатайгаар үргэлжлүүлэһэн тухай баримтанууд түүхэдэ олоор оронон байдаг. Хамарнаа сааша хаража шадахагүй, шууяа шурхираа татажа, юрын зондо түрүүлээр ехээр хайшлагадан тэрэ үеын Коммунист партиин эхэл ябуулагшадтай нэгэн Борис Ельцинэй социализмын туйлаалтануудые үндэһөннь һандаргажа, дэлхэйн дэлгүүртэ орохо хэдэлгэнь ямаршые буруушаалтагүй гөөр захиалагдаһанын эхэл харамтай байдаг. Росси гүрэнэй түрүүлшын Президент гээд түүхэдэ оронон Борис Ельцинэй 1-дхи дугаарай Зарлигые илангаяа эрдэм хуралсалай хүдэлмэрилэгшэд мартаагүйл ёһотой. Мүн дэлгүүрэй эхин шатада «Ажалша зоной ажалуудалые унагаахагүйн тула түмэр харгы дээрэ хэбтэхээр бэлэнби» гээд Ельцинэй хэлэһэн «далинта үгэнүүдтэ» илангаяа юрын зон батаар этигэлэн, найдаһаныше гэлээ хааб даа. Үнэн дээрээ юунэй болошые булта хаража, мэдэжэ ябана ха юмбибди даа. Түби дэлхэйн түгэс хүжэнги СССР-ые сахилгаан мэтээр унагаажархөөд, "түрүү үзэл бодолтой" капитализм гэшые Россида байгуулха ажал дары ябуулагдажа, хэдэн үе саг соо хани барисаатай, харилсаа холбротой союзна республиканууднаа байтагай хүрнэ област, хизаартайшые үгээс ойлголсонгүй хүдэлжэ, үйлдбэрлэгшэ унагаажархөөд.

Энэхээн ойлгогдосогүй үедэ шуран бэрхшүүл онсо шалгаржа шадаһан гэшээ. Би эдэ зонийе шобто хэлэхээс ханаагүйб. хунгажаргүй залхуу хүндэ хамбы алташые үгэ, тэрэнээ зөөри болгожо шадахагүй, «һалаагайнгаа» забһараар гоожуулжа амардаг шуу. Хубита малаа, газараа абһан ажалша бүхэриг хүнүүд энэ сагта хэды ядалдашые наа, урдахияал хаалгатайхан, яһала ноглихон ажалууна.

Дэлхэйн арад бүхэн өөрын онсо шэнжэтэй, дабташагүй ёһо заншалтай байдаг гэшээ. Хэр уһаа ажалууһан газар нотагайнгаа эрхэ байдалда ажалуудалаа зохиодог гуримтайн хэндэше эли байха. Энэ ханамжые эндэ юуцда дурданабши гэхэдэ, манай ороной хүтэлбэрлэгшэд реформын эхин шатые баруунай ороннуудай жэшээгээр захиалжарһан байна бшуу. СССР гүрэнэй һүүлшын жэлүүдтэ Хитад орон тухай юун гээд бэшгэлгүи һэм. Хүн зонийнгоо тоогоор дэлхэйн табдахи хубинаа ехэ болоһон энэ орон үлэн байдалтай гэлнэ бэшэ һэн гү? Коммунист партиин эхи табигшадтай нэгэн, мүн энэ орондо болоһон хубилаатануудай агуу эсэгэ Дэн Сяопинэй бодомжотой э а б а р и н и у у д ы е хазагайруулангүй бэсүүллэжэ эхилһэн арад хүн зоний хэрэгсэлмэжин эд бараа аргагүй ехээр үйлдбэрлэгшэ, дэлхэйн дэлгүүрөө дүүргэжэ шадаһан бшуу. Үшоо эндэ Японой жэшээ онсолон хандуулаар лэ дэлхэйн хоёрдох дайнай һүүлээр хүн түрэлтэһэй түүхэдэ атомай үзэгдөөгүй аймшагтай һандаралда оронон япон арад ямар тулюур байдалтай байһан бэ? Ороной тэрэ үеын хүтэлбэри арадайнгаа ёһо гуримда тааруулан, реформа бэсүүллэхэдэ, илангаяа ерээдүйн залуу халаанда сэдхэл бодооло хандуулжа шадаһан байдаг. һүүдхэлтэ дайнай һүүдээр оройдоол 7-8 жэлэй үнгэрөөд байхада, япон эд бараан, ороо онһон түхээрэлгэнүүд дэлхэйн дэлгүүрөө даамгайханаар ээлжэ эхилһэн түүхэтэйл.

ОНОЙ хургуудай залуу бүлэнүүдэй һуудал тон ороо болонхой. Хүдөөдэныше, хотодошые ажал олдохон хүнэр. Ажалтайшые наа, хэдэн нараар салин абадаггүй иимэ бүлэнүүд илангаяа хотодо яагаад азамидаралтайб?

Хүдөөдэныше, хотодошые ажал олдохон хүнэр. Ажалтайшые наа, хэдэн нараар салин абадаггүй иимэ бүлэнүүд илангаяа хотодо яагаад азамидаралтайб? Үнэр бүлэнүүдэй хүшэр байдалые хүнүүд хэ асуудалаар засагай дээдын зургаанууд бодото туһаламжа үзүүлэхээр үнхэнэйл болонхой. Тээд хуулита салин, пенси болон хүүгэдэй тэдхэмжэ сагтань түлэхэ аргагүй гүрэн энэ талаар ямаршы хэмжээнүүдые абажархихаб даа.

Хүдөө ажахын, промышленностин талаар яһала хүжэнги оронийнгоо байдалые баруунай шэнжэтэй гээс бодомжогүйгөөр хубилгаха хэрэгэй эхи табигшад явлинкинууд, гайдариныуд мүнөөшые урагшагүй энэ номнолоо хүн зондо заһаар лэ. «Ухаан бодоолоороо Россия ойлгохогүйш» гэдгынь зүбтэй байна даа. Хэрбээ эд хүнүүднэй баруунай ямар нэгэ гүрэндэ доройтонги иимэ хубилаатануудые бэсүүллэн гэшээ наа, политическэ һэе болоод лэ халашаха байгаа бшуу. Харин манда тэд ондоо байнал даа. Явлинский, Гайдар мэтын бусадшые олон тоото ажал ябуулагшад арада

хэлэмээр гээд ханагдана. Коммунист, зүүнэй үзэл баримталдаг партинууд болон х у д э л ө н ү д ы е хүтэлбэрлэгшэд сооһоо 2000 ондо ороной Президентын тушаал эзэлхэ шадалтай, шадабаритай, ходооро гарам бэрхэ хүтэлбэрлэгшэ мүнөөдөө харагданагүй гэхэдэ болохо. Зүүнэй үзэл баримталдаг партинууд, хүдэлөөнүүд, мүн демократуудшые Москва хотын мэр Юрий Лужковой ажал ябуулагада һүүдэй үедэ анхараааа табидаг болонхой. Дэлхэйн мантан хотонуудай нгые энэ хүшэр үедэ амжалтатайгаар хүтэлбэрлэгшэ абһан Юрий Лужков өөрынгөө бэлиг шадабарине бодото хэрэгүүдээрээ баталжа шадаа бшуу даа. Хүтэлбэрлэхы шадабаритай, холье хараха бодолтой энэ хүтэлбэрлэгшэ урдандаа амжалтатайгаар хэрэгсэлгэжэ байһан онол аргануудые үлөөгөөд, Москвада дэлгүүрэй харилсаануудые эхилэн нэбтэрүүлхэдээ, мүн үндэһэн арадайнгаа нэгжэнүүдтэ тааруулан ябуулажа, һайн үр дүнгүүдые туйлаһан габьяатай. Бодото хэрэгүүдээрээ зоной этигэл найдалда хүртэхэ хүн Юрий Лужков лэ болоно гэхэдэ адуу болохогүй хаш. Энэ хүтэлбэрлэгшын ажал ябуула манай Буряад Республикадашые һайн мэдээжэ болонхой юм. Юуб гэхэдэ, Юрий Лужковой дэмжэгшээр манай республикын Правительствоо оронийнгоо нивислэ Москватай харилсаха талаар үргэн хэмжээнэй хэлсэлэй проект дээрэ мүнөө үедэ хүдэлмэрилэгшэ дүүргэжэ байна. Энэ хэлсэлэй хоёр талаһаа баталагдажа, бодото дээрэн нэбтэрүүлгэдэблэ, зонийнай ажалуудалда һайн нүлөө үзүүлхэ гээд найдахаар юм.

Энэхээн ойлгогдосогүй үедэ шуран бэрхшүүл онсо шалгаржа шадаһан гэшээ. Би эдэ зонийе шобто хэлэхээс ханаагүйб. хунгажаргүй залхуу хүндэ хамбы алташые үгэ, тэрэнээ зөөри болгожо шадахагүй, «һалаагайнгаа» забһараар гоожуулжа амардаг шуу. Хубита малаа, газараа абһан ажалша бүхэриг хүнүүд энэ сагта хэды ядалдашые наа, урдахияал хаалгатайхан, яһала ноглихон ажалууна.

хэлэмээр гээд ханагдана. Коммунист, зүүнэй үзэл баримталдаг партинууд болон х у д э л ө н ү д ы е хүтэлбэрлэгшэд сооһоо 2000 ондо ороной Президентын тушаал эзэлхэ шадалтай, шадабаритай, ходооро гарам бэрхэ хүтэлбэрлэгшэ мүнөөдөө харагданагүй гэхэдэ болохо. Зүүнэй үзэл баримталдаг партинууд, хүдэлөөнүүд, мүн демократуудшые Москва хотын мэр Юрий Лужковой ажал ябуулагада һүүдэй үедэ анхарааа табидаг болонхой. Дэлхэйн мантан хотонуудай нгые энэ хүшэр үедэ амжалтатайгаар хүтэлбэрлэгшэ абһан Юрий Лужков өөрынгөө бэлиг шадабарине бодото хэрэгүүдээрээ баталжа шадаа бшуу даа. Хүтэлбэрлэхы шадабаритай, холье хараха бодолтой энэ хүтэлбэрлэгшэ урдандаа амжалтатайгаар хэрэгсэлгэжэ байһан онол аргануудые үлөөгөөд, Москвада дэлгүүрэй харилсаануудые эхилэн нэбтэрүүлхэдээ, мүн үндэһэн арадайнгаа нэгжэнүүдтэ тааруулан ябуулажа, һайн үр дүнгүүдые туйлаһан габьяатай. Бодото хэрэгүүдээрээ зоной этигэл найдалда хүртэхэ хүн Юрий Лужков лэ болоно гэхэдэ адуу болохогүй хаш. Энэ хүтэлбэрлэгшын ажал ябуула манай Буряад Республикадашые һайн мэдээжэ болонхой юм. Юуб гэхэдэ, Юрий Лужковой дэмжэгшээр манай республикын Правительствоо оронийнгоо нивислэ Москватай харилсаха талаар үргэн хэмжээнэй хэлсэлэй проект дээрэ мүнөө үедэ хүдэлмэрилэгшэ дүүргэжэ байна. Энэ хэлсэлэй хоёр талаһаа баталагдажа, бодото дээрэн нэбтэрүүлгэдэблэ, зонийнай ажалуудалда һайн нүлөө үзүүлхэ гээд найдахаар юм.

Бэлигтэй бэрхэ аха нүхэдэйнгөө дэмбэрлэтэ энэ дүршэлые халажа абһан ажыхынуудай залуу үеын хүтэлбэрлэгшэдэй манда жэлһээ жэлдэ олошоржо байһандань баясамаар байдаг. Зонийнгоо ажабайдалые сагай эрилтэдэ тааруулан, али болохоор хүнгэдхэхэ шадалтай хүтэлбэрлэгшэд бүри олошорог лэ гээд ханаадаг.

Мүнөө тохөөдолоһон бэрхшээлнүүдые дабаха гэбэл, япон, хитад арадууд мэтээр оролдожо хүдэлсэл. Ажалай олдоошыгүй һаань, хүн бүхэн хаба шадалаараа өөрынгөө хэрэг эрхилхэ талаар бодомжолоогүйдэ аргагүй, энэ үедэ өөртөө найдахааа бэшэ арга үгы болонхой. Ушар нимээһээ үдэр бүхэндэ хүлэ лэбшэн ажаллахадаашые, хамарайнгаа үзүүр харангүй, угсаата арадайнгаа ерээдүйн хуби заяанда ханааа табидаг һааннай, һайн бэлэй даа.

Һалханда туугдаһан хамхуудал болонгүй, өөһөдһыгөө, үри бэсшгээ ерээдүйн ажабайдалда баганаһы хубитые оруудаа сэлтэһэй, сэдхэлтэй бултадаа ябаял!

ТҮҮХЫН ХЭШЭЭЛЭЭЭ. Эгсэ 42 жэлэй саана буруутай бэлшээриһээ гаража үзөөгүи Цидын Дашиевич багшынга оролдолшоор Буряадай республиканска 1-дхи интернат хургууанда хуража золтой болонһонби. Үншэн, дайнда эсгээс алдаһан ганса бэе эхэнүүдэй, үнэр бүлнэй үхибүүд республикын нотаг бүхэһөө шэлэн абтадаг бээ. Гүрэнэй гүйсэд тэдхэмжэ дээрэ байһан эдэ үхибүүдтэ мэргэжэл шадабаряар түгэс бэрхэ багшанар ном заадаг, уран налгай абаритай хүмүүжүүлэгшэд хүмүүжүүлгын эдэб ябуулагшанууды үнэргэлсэ һэн. Совет засагай үедэ үншэн хэлээ, олон үхибүүтэй бүлн талые хараһан хуралсаалай энэ гуламта хэдэн жэлэй урда лицей-интернат болгогдоод, урданайхи мэтэ урагшатайгаар хүдэлмэрилэгшэ байһаар лэ. Зүгөөр мүнөө энэ хургууанда орохонь тоо ороошые, түлөөһөннииншые юрын бүлн диилэхэ аргагүй болоһонши эли юм бээ.

Далай ХУБИТУЕВ, журналист. Аркадий БАТОМУНКУЕВЫЙ фото.

«ХЭЭРЫН САГААН ТАЛАДА ХҮРЭБЭЛ...»

Хүнэй хуби заяан али индоогоор эрьедэг. Сергей Антонович Бахлаев наһангайнгаа ехэнхи хубиие хүдөө ижахыда зорюулаа, үргэн лужам Яруунада, аглаг найхан Агадашые хүдэлөө. Харин зман зохёолдо, үльгэр домогто зүрхэ сэдхэлэнь таха аргагүй эзэлэгдээд, гэдэниие суглуулха, ульгам яан түхэлдэнь оруулхаһаа адна, өөрөөшые шүлэг, рассказыудые бэшэдэг байгаа. Наһатай болоһон хойноо куушан монгол шудалаад, олохон оршуулгануудаа «Үнэн» сониндо толилуулһан юм. «Гэсэрэй мүрөөр», «Богонихон онтохонууд» гэһэн хоёр номой автор.

Молон багшын айладханаар, бэшэгтэ сагаан шулуунай бэшэгыё сабшажа, саада тээнь гарахада, хээрын сагаан тала байдаг. Тэрэ талада хүрэнэн хүн жаргал эдлэхэ юм. Энэ айладхалые Сергей Антонович «ном судар уншажа, шудалжа, саарһан дээрэ мүр гаргаха, ном бэшэхэ» гэжэ тайлбарилдаг.

Уран зохёолтой хуби заяагаа холбоһон хүндэтэ ахатанаа 75 наһанайнь ойгоор амаршалаад, зохёохы ажалдань амжалта, ажабайдалдань зол жаргал хүсэнэбди!

Сергей БАХЛАЕВ

ҮРШӨӨЛ

Алтан наранай элшэ замхангүй, Гэгээн гэрэлээ бадаруулжа байг! Мүнгэн харын толон тунангүй, Мүшэдэй эрьсые мэдүүлжэ байг! Хүхэ номин тэнгэрийн үнгэ Хиртэнгүй, хээээдэ арюун байг! Хүн түрэлтэн таһалдангүй, Хүүгэдэй абьян дуулдажа байг! Бурядай нэрэ хосоронгүй, Бүрин эрхээ эдлэжэ байг! Байгал далай суугаа алдангүй, Бурядайнгаа нэрэ суурхуулжа байг! Хүн зон зоболонгүй, Хүгжэлтын зам эдлэжэ байг! Байгаалин зохилол эбдэнгүй Бата наринаар эдлэл! Газар уһаяа бузарлангүй Гамнажа наринаар эдлэл! Тоонто нютагаа худалдангүй Эзэн байхые оролдоёл! Ганса нэгээр таһарангүй Эбээ нэгэдэн жаргайл! Арбан сагаан буяниие эдлэжэ,

Амитан бүхэн жаргаг! Хун шубуунай дуун замхангүй Бурядай хүлдэ дэгжэг! Ама сагаан хулгана жэл Арюухан түмэниё баярлуулһан болтогой!

ХҮСЭЛЭЛ

Үдэр бүрийн һонинниие Үзэг үзгөөр суглуулжа, Үгэ болгон холбожо, Үгүүлэл болгон хэблэжэ, Үетэн бүхэнөө һонирхуулая. Үндэһэн изагуураа үргэжэ, Үндэр нэрыень нэрлүүлжэ, Үлзытэ түүхыень бэшэжэ, Үнэн үгөөр хэблэжэ, Үргэн арадаа һонирхуулая. Урдынгаа юумэ уудалжа, Уулзаһан мэтэ боложо, Ухаан бодолоо хүдэлгэжэ, Уран үгөө холбожо, Уярма сэдхэлээ хүдэлгэжэ, Уянгалан байжа уншажа, Үльгэр болгон мүнхэлэе. «Ум маани бадмэ хум» Урданайнгаа уншалга уншажа,

Удхатай үгэдэ этигэжэ, Ухаан бодолдоо сэдхэжэ, Улам саашань хэрэглэжэ, Урма хүсөө нэгдүүлжэ, Урагшатай ходоодоо ябая.

Хабтагай Ярууна холо бэшэ, Хадань халхалаад холо шэнги.

Хайратал нүхэд холо бэшэ, Харалсахын аргагүй аад, холо шэнги.

Үргэн Ярууна холо бэшэ, Үндэрын халхалаад, холо шэнги.

Үелсэн нүхэд холо бэшэ, Уулзахын аргагүй аад, холо шэнги.

Барга удхата Булгад, Эхирэд, Хори, Хонгоодор, Буряад угсаатан, Будын шамтантан Үндэр тэнгэринһээ заяатай юм,

Үлгэн дэлхэйһээ хэшэгтэй юм, Арьяа Баалаһаа үрэлтэй юм.

Ум маани бадмэ хум.

Хориин аймагай 75 жэлэй ой

Михаил БАТОИН

ХОРИ НЮТАГАЙ СОЛО

(Дуун)

Буурай холын эхин үсһөө Буряад улад омог абалайш, Энхэ найхан алдар нэрээс Эгээлдээгүүр үргэн ябалайш. ДАБТАЛГА: Элиһсэг эсэгын үльгэр домог Энхэрэл хайрата Хори нютаг.

Наран туяа дайдаа түшэжэ, Нармай буусаа заһан түбхинөөш.

Найман зүгэй адис шүтэжэ, Найдал түүгэс үйлдөөш. ДАБТАЛГА: Энэхэн наһанайм солгёон омог Энхэрэл хайрата Хори нютаг.

Арбан нэгэн омог отогой Алтан зула-пангин удхаяа, Аша түгэс үндэр солоёо, Арюун үргөөш үри садааа. ДАБТАЛГА:

Эмгэн эхымни амтан уураг Энхэрэл хайрата Хори нютаг. Энхын аршаан үршөөл үрэлтэй Элдин дайдаш мүнхэ оршоһой!

Үри хүүгэдш одо заяатай Үеын үедэ үнэр мандаһай! ДАБТАЛГА: Элиһсэг эсэгым үльгэр домог Энхэрэл хайрата Хори нютаг!

УРИЛДААН

Хурдан жороо морёороо Харгын голоор табилуулнаб. Угзархадаад амыень Үшөө хурдаар хатаруулнаб.

Үрээ хүлэг моримни Урилдана халхинтай.

Түргэн түжэр машинатай Туршалсаха ханаатайб.

Хурдан бором, хатарыш, Хэндэш юрэдөө бү гартыш.

ГОРХОН

Гэнжээ таһалаад гүйгөө. Хойноһоонь хабшуу үлдөө - Хаахаяа - боохоёо зорёо.

Харайнь горхон ошоо - Годироо, бэтирээ, Тоглоо,

Хүсэгдөөгүй - Холодоо, Сүлөө солбон Болоод Солгёо горхон Хүглөө.

Жан ЗИМИН

Гоёор горхон Дуулаа, Шүлэгөө уринаар Уншаа. Хонгёо хоолойнь Зэдэлээ, Холуур талаар жэргээ.

ХУША

Тайгын хубуун түрэлтэй, Тааруу зохиод түхэлтэй. Ногоон нэхы дэгэлтэй, Нармай гоё бзетэй - Хонгор хуша модон даа, Хүбшын үнэн шэмэг даа.

Набша - зүүниинь зөөлэн даа. Туршааб би хадхуулаад, Таашааб би тэрэ дандаа - Номгон зантай модон даа.

Шэлбэһэндэнь эльбүүлхээ, Шэлбэһыень эльбэхээ Эзэлүүдгүйгөөр ханадагби, «Энхэ модон» - гэдэгби.

Жэмэс - һамар эдлэдэг. Жэгтэй эдээ түрэдэг лэ. Баялигнай лэ хуша даа - Баярлажал байнаб даа.

Цэлбэһыень асаржа Шэмэглэнэб таһалгаа. Үрэ тоһынь амсажа - Үлүүсэ һамарынь сэмэнэб даа.

Тайгаар гэр соом анхилна, Тайгаар гэрни дүүрэндэлэ, Бодото хушаар амиланхай Бодо бэлэн болоһондол.

ЕРЭЭДҮЙН СУУТА ДУУШАН

Наяхан Бурядай гүрэнэй филармониин зал соо Даша Баскакова эжынгээ мүнхэ дурасхаалда зорюулан, «Миши дуунууд» гэһэн концертинэ программаяа дурадхаһан байна. Зал соо Дашын хани нүхэд, дуунуудыень найшаадаг зон ехэ олоор суглараа. Даша Баскаковагай эжы - Ольга Баткова Бурядай гүрэнэй телерадио-дамжсуулгын диктор байһан юм. Дашын оройдоол 8 һаратай байхадань, эжынь наһа бараһан, мэндэ ябаа наа, мүнөө тэбхээр 50 наһа гүйсэхэ байгаа.

- «Эжындээ адли сэбэр, эжынгээ аша туһые харюулжа ябаһан басаган...» - гэхэхээ эхилээд, эжынтэйнь суг хүдэлһэн хани нүхэдэнь дурасхаалта һайн найхан үгэнүүдые хэлээ.

Дашын ирагуу найхан хоолойгоороо ишаг дуран, уулзалга, хахасалга тухай дуунуудые иагнахадаа, концерт харагшад уяраадые, баярлаадые абаа даа. «Ты только помни», «Я не стану твоей милой», «Бюсь полюбить тебя», «Не говорите о разлуке» гэһэн дуунуудай үгэ болон хүгжэмыень Даша өөрөө зохёһон байна.

Даша Москвагай Гнесинэй нэрэмжэтэ эстрадно-джазова колледжын эрхим оюутадай нэгэн Ялта, Москва хотонуудта үнэгэргэдһэн «Глория-97», «Романсиада-98» гэһэн конкурсуудта Буряад ороһоо түлөөлэн хабаадажа, лауреат гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм. Тэрэнтэй хамта «Аттракцион КВ» гэһэн поп-группа хабаадаа. Тэднээр 70-80-яад онуудай дуунуудые гүйсэхэжэе, зал соо һууһан харагшадые үнэгэрһэн залуу наһанайнь хаһада бусаахадал гээ һэн.

Залуушуулай хэрэгүүдэй, аялалгын, физическэ культура болон спортын талаар гүрэнэй комитетэй түрүүлгэс С.В. Мантуров Дашада алтаар бүтээгдһэн бэлэг барюулаад, саашанхи ута харгыдань амжалта хүсөө.

Даша Баскакова Буряад ороһоо гараһан Россин ерээдүйн суута дуушадай нэгэнинь болохо гээжэ найдахаар. Светлана ЖИГЖИТОВА.

УЛХӨӨ ҮРЭЭЛНҮҮД Алтан үзэгтэй номой ёһоор Амар жаргал эдлээрэй. Мүнгэн үзэгтэй номой хүсөөр Мэндэ элүүр ябаарай. Эрдэм бэлэг шудалжа, Эрдэни мэтэ толорон, Мүнхэ нэрэ олоорой. Үльгэр түүхээс Үргэлжэлүүлэн баяжаарай. Урданай заншалай дэжые Үргэжэ саашань дамжуулаарай. Уг гарбалаа үргэжэ, Үнэр боложо жаргаарай. Бүрин эрхэтэ Буряад зоноо Батадхан нэрлүүлжэ ябаарай. Барга удхата Буряад нэрые Балаангүй сэгнэжэ ябаарай. Амитан зондо туһалжа, Үрээһынь дуулажа ябаарай. Энхэ һайн, үнэн сэхэ ябалга Эхэ эсэгын үрээлэй хүсэн. Буураал үбгэнэй хэлэһые Багтаан наһажа ябаарай.

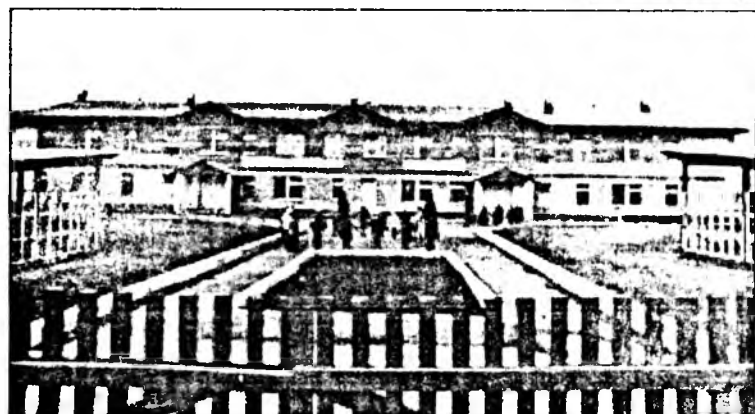

байгал шадарай нютагуудта

ХАМТЫНГАА АЖАЛААР АЖАМИДАРНА

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой түрүүлэгшээр Николай Гармасвич Цырендэшиев 25 жэлэй туршада хүдэлнэ. Тэрэ өөрөө агроном мэргэжэлтэй. Ленинград хотын хүдөө ажыхын институтдай почвоведениин факультет дүүргэһэн юм. Н.Цырендэшиев хүдөө ажыхын үйлдбэринэ хүгжөөлгэдэ онсо габьяатай байһанайнгаа түлөө «Буряад Республикын габьяата агроном» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй, Россин

4600 гектарта орооһото ургамалнуудые, тэрэ тоодо 2583 гаталмайда шониисэ, 2108 гектарта обёостарина. Шэниисын бараг хайн ургаса хуряжа, тээрмэдээ татуулаад, колхознигууд талха

наа, салингаа абажа байдаг. Энэнь мүнөөнэй сагта баһал шухала.

Мүнөө хүдөө нютагууд ядуу байдалда оронхой, энэнииснь нютагайн шэнжэ шарай эли бодо гэршэддэг. Харин эндэ тадо ондоо байдалтай. Колхозой түб бууса болохо Хошуун-Үзүүр тосхойн газар түхлөөр, хүн зонийн нуудал байдалысэ эндэхи ажыхын хүсэ шадалысэ гэршэлнэ.

Хүдөө ажыхын үйлдбэринэ шэнэдхэн хубилгагдажа, зөөрин элдэб түхэлэй ажыхынуудай зэргэдэ тус ажыхы яһала урагшатай хүдэлжэ байна. Тэрэниисе ударидаха арга шадбаритай хүтэлбэрилгшэ Н.Г.Цырендэшиевай габьяа эндэ эхэ гэжэ үшөө дахин онсолон тэмдэглэмээр.

Сергей БАЛДУЕВАЙ фототекст. ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: «Знамя Ленина» колхозой хүтэлбэрилгшэ Н.Г.Цырендэшиев; хүүгэдэй сад-ясли.

агрономуудай Сөвөдэй гэшүүн болонхой, мүн «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденээр болон бусад шагналнуудта хүртөө. Хүдөө ажыхыда эды олон жэлдэ хүдэлжэ дүйгүршэлтэй болоһон Н.Г.Цырендэшиев дэлгүүрэй оршондо хүтэлбэрилгын шэнэ онол аргануудые бэдэрэн, энэ колхозые хүтэлбэрилнэ. Мүнөө сагай эрилтээр эндэхи ажыхы нэн түрүүн өөрин тээрмэтэй болонхой. «Знамя Ленина» колхозой таряашад

хилээмээр, малай тэжээлээр өөһэдыгөө хангадаг юм. Энэнь дэлгүүрэй оршондо юутэшьбегүй. Энэ колхозой ажалшад адууна малайнгаа тоо толгойнэ үсөөрүүлэнгүй үсхэбэрилһэн зандаа. Эндэ 1100 толгой бодо мал, тэрэ тоодо 400 толгой наамхай үнээн, 13 мянга гаран хонид, 350 адуун тоологдоно. «Знамя Ленина» колхозой ажалшад газар таряалангаа элдүүрилжэ, адууна малаа үсхэбэрилэн, шадал зэргээрээ олзо оруулжа, бага зэргээршье

ЗАҢАБАРИЛГА ХЭГДЭХЭНЬ ГҮ?

Нёдондо жэл манай республика соо 35 хургуулиин байшан аюултай байдалда оронхой гээд тоологдоо һэн. Харин энэ жэл нимэ хургуулинуудай тоо 44-дэ хүрбэ.

- Аюултай байдалтай хургуулинуудай байшануудые заһабарилгада 3,5 миллион түхэриг номологдохо байһан аад, оройдоол 290 мянганнииснь үгтөөд байна. Тиимэһээ һаяхан Буряад Республикын Президент Финансын министрствэдэ үдэр бүри энэ хэрэгтэ мүнгэ номолхо тухай даабари үгөө һэн, - гэжэ Эрдэм нуралсалай министрэй нэгдэхэ орлогшо Пётр Петрович Ефимов хэлэбэ.

нуралсалай жэлэй эхилтэр бүхы 44 хургуули энэ хүшэр байдалһаа гараха бээ гэжэ найданабди.

Борис БАЛДАНОВ.

ЦЕХЭЙ БАРИЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

Яруунын аймагай нютагай өөһэдын хүтэлбэрин захиргаан хүдөө ажыхын управлениетэй хамтаржа, муниципальна унитарна «Ярууна» предпряти эмхидхэхэ шиидхэбэри абаһан юм. Мүнөө энэ предпрятиин колбаса буйлуулдаг цехэй барилга түлэг ябуулагдажа байна.

Сагай эрилтэдэ таарама млын саанахи гүйсэд автомат эргээр хүдэлгэгдэхэ онһон түхээрэлгэ худалдан абтанхай. Энэ шэнэ түхээрэлгын ашаглагдахада, колбасагай зүйлнүүд олошорхошье, шанарыншье урданайхиһаа хараа байса дээшэлхэ юм.

Д. ШАГДАРОВ.

ТҮРЭНЭН ҮДЭРЫЕНЬ ЁНОЛОН ТЭМДЭГЛЭВ

Буряадай арадай уран зохёолно Исай Калашниковай тоонто нютагта - Шаралдай хуурида элитэ хүбүүнэйнгээ дурасхаалда зориулагдаһан заншалта нэртэ ушалаганууд үнгэргэгдбэ. Уран зохёолшын түрэнэн үдэртэ зориулагдаһан энэ хэмжээ ябуулагда Мухар-Шэбэрэй аймагай нютагай өөһэдын хүтэлбэрин толгойлогшо Петр Носков, Буряадай Уран зохёолшодой холбооной секретарь Юрий Будаев, Буряадай арадай пост, уран зохёолшын олохон бүтээнүүдые ууган хэлэн дээрээ оршуулһан Гунгаа Чимитов эдэбхитэйгээр хабаадаа, Исай Калашниковай зохёохы зам тухай дурсан хөөржэ үгөө.

Августын 9-нэй үглөөгүүр энэ заншалта ушалаганууд эхилбэ. Нютагайнгаа элитэ хүбүүнэй түрэнэн үдэртэ зориулагдааг ойн баярыс Исай Калашниковай нэрэмжэтэ музейе байгуулагдаһан саһаа 7 жэлэй туршада таһалгараггүйгөөр хүтэлбэрилжэ ябаһан Елена Павлуцкая холоһоо бууһан айлашадаа, нютагайнгаа зоние амаршалаад, уран зохёолшын зохёохы зам, музейнээ саананхи зоригонууд тухай һонирхолтойгоор хөөржэ үгэбэ. Удаань «Забайкалец» совхозой директор Дмитрий

Кузнецов үгэ абахадаа, сү хүбүүнэйнгээ нэрэмжэ музейдэ туһалха тухай мэдүүлбэ.

Ажыхын тэдхэмжэ, дэмжэ доро байдаг Исай Калашниковай нэрэмжэтэ музейе республикай урда шанартай болгохо түр ханамжа Буряад Республикын Президент Леонид Потапов өөрөө оруулһан юм. Зүгөөр дуралсалын бэсдүүлэгээр байһаар. Энэ асуулаһа эльгээгдэхэн шухала дансаг засагай зургаанай нэгэ нөсөө болотор дараатай хэбтэй. Энэ шухала хэрэг шиидхэлгэдэ аймагай өөһэд хүтэлбэрин захиргаан болон туһаламжа үзүүлхэ бээ найдамаар.

Исай Калашниковай нэрэмжэтэ Мухар-Шэбэрэй уран зохёолой, уран байханай нэгэ ЛВРЗ-гэй «Олимп» нэгдэлтэ үннһөө хойшо харилсаа гуримтай. Хотын нэгдэлтэ гшүүд энэ хэмжээ ябуулуудта эдэбхитэйгээр хабаажа, өөһэдынгөө бүтээнүүд уншажа үгэбэ.

Энэ заншалта ушалаганууд уран зохёолшын һананай гур Екатерина Викторовна Калашникова хабаадажа, гэр бүлнээ зүгһөө баяр баясхаалыг зүгһүүдэ хэлээ, бултанда һайханнине үрээгээ.

Далай ХУБИТУ

ФУТБОЛ

«СЭЛЭНГЭ» - «ЗАРЯ» - 3:2

«Сэлэнгэ» - Константин Кобунов, Евгений Железняк, Валерий Лыженков, Александр Жуков, Игорь Калинин, Игорь Грига, Александр Тихоньких, Виктор Малых, Игорь Фатин (Юрий Головки), Николай Федькович (Игорь Зыков), Валерий Тетерин (Андрей Пойманов);

«Заря» - Игорь Потапов, Сергей Мамотов, Павел Симагин, Олег Калашников (Сергей Хижняк), Олег Кириллов, Виталий Булейко, Николай Куксов, Андрей Бычковский, Павел Шемякин, Александр Жданов, Дмитрий Ефлов (Александр Никулин);

«Сэлэнгын» футболистнууд нааданай эхилэн сасуу «Заря» командын тала руу довтолго хэжэ оробол даа. Иимэ шанга, эршэ хүсэтэйгөөр наадахыень харахада, урда тээнэ Ногосибирскын «Чкаловецтай» үнгэргэһэн уулзалгатай жэшэхээр бэшэ байба. Тэрэшье тэрэ гээ. Нааданай эхилээр 17 минутын үнгэржэ байхада «Сэлэнгын» довтолгош Игорь Фатин тоо нээжэ, стадиондо сугларагшадые баясуулба. Энээнэй харюуда айлшад хамгаалга, довтолгооо баһал эршэтэй болгон ороно. Илангаяа хурданаар, солбоноор гүйдэг Шемякин, Жданов, Ефлов гэгшэд

«Сэлэнгын» хамгаалагшад урид бүмбэгэ абахааа оролдто юм. һайн довтолгодо ороло айлшад харюугай бүмбэгэ сохижо оруулба. Энэ бүмбэгэ Александр Жданов сохиһон. Энээнэй удаа «Сэлэнгын» довтолгошод хоёрдохи бүмбэгэ айлшадай бартаа руу сохижэ уулзалгаа 2:1 тоотой болго. Энээнине Александр Тихоньких оруулһан байна.

Нааданай хоёрдохи хажуу баһал шанга тулалдаан болго Хоёр командын гэшүүд эршэ довтолгонуудые хэжэ урда айлшадай гол довтолгош Дмитрий Ефлов «сэлэнгынхидхээ» урид тоо нээжэ, уулзалгаа 2:1 болгожорхибо. Эрхим бархыз наадаһан «Сэлэнгын» футболистнууд гурбадай бүмбэгэ айлшадай бартаа руу сохижо, стадиондо сугларагшад шадаа одоошье баясуулба. Энээнээр һонирхолтой наадан дүүржэ, «Сэлэнгэ» гурбан оро нэмэритэй болобо. Энэ удаа наадан бусад команданууд айл уулзалгын дүнгөөр командын түрүүлжэ ябаһан тухай мэдээ толилхобди. «Сэлэнгын» футболистнууд Баруундун Рубцовскын клубтай урда наадахаяа замд довтолгобо. **Бадма Цы**

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

<p>Ахамад редакторай орлогшо Б.М.Ж.БАЛДАНОВ.</p> <p>РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: А.Л.АНГАРХАЕВ (ахамад редактор), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), Д.Д.СУНДАРОН, таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).</p>	<p>Манай адрес:</p> <p>670000, Улаан-Үдэ, Каландаршинин үйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.</p>	<p>Газетэ үзэгшэд хуудан хэмжээ: Инд. 2000 Хэб. 1000 (хамт 30.000). Хэб. 1000 тушаагдаһан саг 17.00.</p>	<p>"Республиканска типографи" гэжэ АО-до газетэ хэблэгдэ. Директорийн телефон: 21-40-45. Б-0079-дэхи номергойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 8398.</p>
<p>Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретариин - 21-50-52, секретариин - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-55-97 (даагшань), 21-63-86, соёлой, түүхын болон зануунуудай - 21-54-93 (даагшань), 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдээлэй болон рекламн - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76, корпунктын - 21-34-05.</p> <p>"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтерн - 21-23-67, вахта - 21-60-91.</p> <p>Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрлүүлгэ бэлэглэе хэзэгайруулһан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин һанамжа автарайхитай адли бшг байжа магад.</p>			